

Két és fél ezer millió év múlva ezen a bolygón, amely eddig is folytonos változásokon ment keresztül, egy nagyon különös állatfajta jutott el az intelligencia magas fokára. Az az élet, amely ezt megelőzőleg fejlődött ki a földön és amelynek az Ember képviselte a csúcspontját, már régen aludta az álmát az újabbkori földrétegek alatt. A föld sivárabb volt, mint az Ember idejében, a légkör nyomása félakkora, mint azelőtt és az oxigéntartalma még a felénél is (kevesebb volt. A hó, a jég és a gyengén melegítő nap korszakában a világűrből a fénynyomás hatása alatt idejutott csírák csak hosszas küzdelem után tudtak megtelepedni a földön és a fejlődésük is más irányba terelődött. A fejlődés folytonos alkalmazkodás a környezet-höz. A növényzet csak a trópusok körül, a melegebb helyeken tudott megmaradni, míg a magasabb szélességi fokokon a hosszantartó és kemény lelek hamarosan elpusztították. Az állatvilág is alkalmazkodott a viszonyokhoz: az alacsonyabb légköri nyomást elviselő és kevesebb oxigénnel megelégedő fajták maradtak győzteseik a létért való küzdelemben és a legmagasabb fejlődésükben sem hoztak más típusú életre. Valószínű, hogy az intelligencia maradandó tulajdonsága a szerves életnek, de hovatovább minden faj, amely a fejlődésnek bizonyos határát eléri, megszerzi. A földön akkor uralkodó faj, amely hatalmába kerítette a bolygót, nem hasonlított mindenben az Emberhez. Sőt belső szerkezetben inkább a vízben élő állatok lényeges tulajdonságait örökölte. Mert a földek sokkal nagyobb része volt óceánok-

kal borítva és a légkör csekélyebb oxigéntartalma is azt eredményezte, hogy a lélegző berendezésük a mi halainkéhoz hasonlított. Ez képessé tette őket akár szárazföldi, akár vízi életre, amire különben a viszonyok is kényszerítették. A téli hónapokban pusztító óriási viharok és a nyári hónapokban uralkodó rekkenő hőség, (amelyek természetes velejárói voltak az alacsonyabb légnyomásnak, a tengerek alá kényszerítette őket, ahol bizonyos mélységen túl nem érezték sem a nyár melegét, sem a tél dühögését, mert ott már egyenletes viszonyok uralkodtak. Tengeralatti villáikban úgy éltek, mint a régi görög vízi istenek és maguk is nagyban hasonlatosak voltak hozzájuk. Tavasszal és ősszel, amikor a szárazföldön is elviselhető volt a tartózkodás, a vízalatti motorosok hatalmas tömege úszott a partok felé és a Proteonok — ahogy magukat nevezték —, egy perc alatt átalakultak szárazföldi lényekké, amire szervezetük képesítette őket.

Bár a földön és a vízben mozgó állatok sebessége nagyobb lett és a Proteonok technikai találmányai ezt a sebességet sokszoroson fokozták, madárfajták nem fejlődtek és a levegőben csak egynéhány kisebb rovarfajta szállott.

A Proteonok nagy szellemi képességekkel rendelkeztek és bámulatos akaraterővel igázták le a földet. Csodálatos! Ösztöneik révén olyan érzekeik fejlődtek, amelyeknek segítségével teljesen független egyéni életet élhettek, de minden pillanatban állandó harmóniában voltak a többiekkel is. Egyéniségük magasba lendülhetett anélkül, hogy sértette volna a faj érdekét, mert szerencsájukra ennek a két fejlődésnek az iránya egybeesett. Mechanikai civilizációjukat nem vitték túlzásba és sohasem szaporodtak el túlságosan s így az élők ténylegesen átérték az életüket. Amint szükségét érezték, újabb területeket hódítottak el a sivár bolygótól, és tették hasznossá a maguk számára, de mindig kellő megfontolás és beható vizsgálatok alapján. Ahol megtelepedtek, ott a szeleket mesterségesen irányították és felhasználták, de a hőmérsékleti változásokat is kiegyenlítették, amennyire lehetett. Nem voltak hódító vágyaik, de feleslegesen sem bitoroltak a maguk számára semmit. Mivel mindenük megvolt, amit akartak, vagy akarhattak, már nem akartak semmit és emiatt boldogan éltek.

De ha gazdaságilag nem is akarták birtokolni a földet, tudásvágyuk mégis hajszolta őket és folyton kutatták kis világukat. Vizsgálódásuk minden irányba kiterjedt, de fő-

képpen a geológia és őslénytan érdekelte őket, ahol még sok tisztázni való kérdésük volt. Nagy vonásokban már teljesen ismerték bolygójuk fejlődésének történetét, csak egy régebbi katasztrófális földpusztulást nem tudtak megmagyarázni. Régi földrétegekben érdekes leletekre bukkantak, amelyek már korábban is felkeltették érdeklődésüket és teljesen beigazolták egy letűnt korszak állatvilágának létezését. De eltűnésük okát még nem sikerült megállapítaniuk, bár magyarázatára több hipotézist állítottak fel. Proteotropológusai — akik a mi antropológusainknak feleltek meg —, bebizonyították, hogy az akkori állatfajok magasabb légnyomáshoz és nagyobb oxigéntartalomhoz vannak szokva, de vegyeszeik ezt lehetetlennek tartották. A vita általános volt. Egyes megmaradt töredékek és más leletek azt bizonyították, hogy meglehetősen nagy civilizációjú fajta uralkodott abban a korban. De hogy mi okból tűntek el ilyen hirtelenül és nyomtalanul, arra még nem volt bizonyíték.

A hirtelen eltűnésnek magyarázatára a tudományos feltevések mellett legendáik is keletkeztek. Meglehetősen eszes lények voltak, de nem tagadták meg érzelmeiket és költői képzeletük legendákat teremtett. Egyik ilyen legendájuk szerint valamiilyen boldog paradicsomot képzeltek el, ahol melegebb éghajlat alatt forróbb vérrrel és több oxigénben éltek és a halálba üzték őket a boldog paradicsomból és hideg, sivár földet hagytak büntetésként az utódaikra. Mások ismét egy elsüllyedt hatalmas világ legendáját tartották valósnak. De a tudósok nem adtak hitelt ezeknek a legendáknak. A kutatások egyre folytak.

Egyik kutató csoportjuk a nyugati óceán alatti hegységekben, amelyekről már előzőleg kimutatták, hogy valamikor szárazföld, volt, véletlenül nagyobb mennyiségű lelethez bukkant, a sok, már ismert maradványokon kívül, az egyik kutató véletlenül egy különös alakú azbesztlapra talált, amely felkeltette érdeklődését. Az óceán alatt az erős lámpák fényében apróbb karcokat *veit* észre a lemezen és magaával vitte a laboratóriumába. A jelek szabályossága nem engedte meg annak a feltevését, hogy véletlenről van szó. Az azbesztlap — vagy óceánkötőlap, ahogy ők elnevezték — jeleiről hosszantartó vita indult meg, míg százötven évi kutatás után az egyik tudósuk felfedezte a jelek kulcsát és átadta az ő irásukba. Természetesen ezzel még nem oldódott meg a titok, de már akkor sokan sejtették, hogy ez az irás felderíti majd a régi világ eltűnésének titkát. Egy pár év-

százatbeli el, míg azt a nyelvet, amelyet manapság angolnak neveznek, rekonstruálták és az írás értelmét nagyjából megfejtették. Bár az „óceánkőtábla” valószínűleg olyan ember munkája volt, aki az akkori intelligencia magas fókán állott, szerintük mégis olyan gyermekes naivsággal írdoított, hogy egynéhány fogalmát nem tudták megérteni, mint ahogy a felnőtt nem tudja megérteni a gyermek minden szavát. Sokan, különösen a legendahívők, misztifikációnak és hamisításnak mondták az egészet.

Az írást, amely szerintük a „primitív faj” nyelvén volt megírva és amelyet mi könnyen megérthetünk, magyarázó jegyzetekkel látták el. A jegyzeteket, habár azok sok helyen a számunkra érthetetlenek, szintén közreadjuk.

*

„Most már véglegesen visszavonulok ide Pasadena mellé a csillagvizsgálóba és nem törődöm többé az emberekkel és azt hiszem, nem is érdemes velük törődni. Éjszaka élek, amikor a távolban sziporkázó csillagok felé irányítom a távcsöveimet és belőlük merítek vigasztalást, ha ugyan lehet, a hideg sugarakból. 2225-öt írunk és az emberek mintha teljesen megbolondultak volna.”

(Az egyes szavaik értelmét ismerjük, de iaz egész lényegét nem értjük. A 2225 valószínűleg az időszámításukat jelölte meg, de hogy milyen kiinduló ponttól, azt nem tudtuk megállapítani. A mi felfogásunk szerint valószínűleg a negyedikori hatodik katasztrófa idejével esett össze.)

„Lenn a völgyben hideg van és minden kopár, pedig ha fiatalabb koromra visszaemlékszem, valamikor gyönyörűnek és virágónak ismertem ezt a helyet és elődeim szerint azelőtt még szebb volt.”

(Ez érthetetlen számunkra, bár később utalás történik arra, hogyan változhatott meg egy vidék egy ember élete alatt, de a magyarázat nagyon valószínűtlen.)

„Hosszú éjszakákon néhány sort jegyzek fel erre az azbesztlapra, hogy ha valaki megmaradna a

nagy tűz után, amit én várok, legyen fogalma mindenről, ami történt."

(Számunkra érthetetlen, hogy ha valakinek valami bajról tudomása volt, ne értesítse a többi. Bár később magyarázatát igyekeznek adni ennek a lehetetlen viselkedésnek, mégis valószínűtlen, hogy egy magát intelligensnek nevező faj hogyan rohant a vesztébe.)

„Háromszáz év előtt, 1925-ben az emberiség már túl volt az első kisebb méretű csatáján, amelyet bár az egykorú feljegyzések világháborúnak és népek csatájának neveztek, az újabkori objektív történetírás hamarosan leszállított a kellő mértékére. Az emberiség körülbelül akkor jutott el a nagy termelés kezdetéhez és a ma mindennapos és nélkülözhetetlen készülékek, mint a repülőgép, a rádió és a televízió, akkor csak játékszer-korukat élték. Az ember akkor kezdett első ízben komolyan belemélyülni a föld organizmusába. Mert a szén és a nyersolaj mértéktelen pocsékolása, amely azoknak a teljes kifogyására vezetett, még nem okozott organikus bajokat a földön. Inkább kis kaparások és sérülések voltak a föld hatalmas hátán. Egyes kisebb méretű organikus beavatkozások már előfordultak előbb is, de azok inkább egyes földrészek sorsát érdekelték, mint például az első háborút követő áradások, amelyek következményei voltak a nagy erdőségek tervszerűtlen és önző kipusztításának. De akkor maga a földrész büntette meg önző embereit. Az első organikus támadás a dagály-energia felhasználása lett volna, de ennek a felhasználásáig sohasem jutottak el az emberek, bár a mai háborúnak ez volt a közvetlen oka.

A dagály-energiát tehát nem használták fel, mert olyan energiaforrásokat fedeztek fel, amely sikeresnek tetszett ama másik célra való felhasználá-

lásra is, ami, úgylátszik, az emberiség főcélja. A háborúra gondolok,"

(Ennek a szónak intelligens lények számára nincsen értelme. Nálunk csak a/ alacsonyabb fajok háborúskodnak, de azoik ösztönszerűen, intelligencia nélkül, és teljesen érthetetlen, hogy az állítólag magasabb képességekkel felruházott emberi faj miéért háborúskodott. Valószínűleg agyi elváltozásai lehettek, de ezt, sajnos, nem tudjuk sohasem kimutatni, mert nem maradt ránk épségben.)

„Mert a háború volt az emberiség főcélja, a béke mindenütt csak ideiglenes állapot volt. Az egész emberi történelem háborúkkal van tele és az egyes korszakok közötti különbséget nem a tudomány, a művészet, vagy a munka fejlődése, hanem a hadiszerek és készülékek egyre pusztítóbb mivolta határozza meg. Sokan a középkor végét például a humanisták felléptével vagy Amerika felfedezésével határozzák meg, pedig valóban a lőfegyverek elterjedése és bevezetése jellemzi. Az iskolákban még ma is, erősen kútárait korunkban, ezt tanítják a történelem legfőbb kelleke gyanánt és a csaták diadalmas hősei még ma is több tiszteletnek és dicsőségnek örvendenek, mint például a tudóvész és a rák gyógyításának a felfedezője. És ez a háborús tisztelet annyira ment, hogy még az ellenséges harcosokat is nagyobb becsben tartották, mint a saját békés polgáraikat és a nagy kapitalista államok hamarabb megbocsátottak az imperialista kommunistáknak, mint a saját pacifista polgáraiknak.”

(Érdekes, hogy az idegen államok lakóit olyan ellentéteseknek rajzolja, mintha más állatfajtaokról és nem ugyanolyan emberekről volna szó.)

„Minden nagyobb felfedezést is ebből a szempontból vettek mérlegelés alá és ha hadicélokra felhasználható volt, akkor rettenetes gonddal fejleszt-

tették. Még az eminenter békés célokat szolgáló gyógyászatot is amiatt kultiválták, hogy egészséges embereket tudjanak a hadviselés szolgálatába állítani. A hadviselés minden ország tabuja volt, amelyhez csak kesztyűs kézzel lehetett hozzányúlni.”

(Érthetetlen, hogy ha már háborúskodtak, miért nem a betegeteket és a nyomorékokat küldték a harcba, hogy legalább a megmaradtak egészségi standardját emeljék.)

„Bár a háromszáz év előtti háborúban sok tapasztalatot szereztek és különösképpen várható volt, hogy az újabb háborúkban a nemzetközi szerződésekkel erősen tiltott mérges gázok használatának fognak nagyobb szerepet nyújtani, ez a dolog nem következett be. A gázokat mégsem tudták annyira szabályozni, hogy a légáramlat megfordulása a támadókat mentesítse és emiatt nem alkalmazták olyan mértékben, amint várható lett volna. Azonkívül lélektanilag sem volt olyan borzasztó hatása a csendes elmúlásnak, mint a robbantószerkek okozta demonstratív és ijesztő haláloknak és a modern haditudomány természetesen felhasználta a lélektan haladását is.

Emiatt a robbantószerkeket fejlesztették tovább és ennek a révén nyúltak bele a föld organizmusába. Robbantószerkekül, amint tudjuk, labilis kémiai vegyületeket használtak fel, amelyek hirtelen hatásra egyensúlybomlást szenvednek és végtelen rövid idő alatt kiterjeszkedésük sokszorosán megnagyobbodik. A legolcsóbban és legkönnyebben előállítható ilyen vegyületek a nitrogén bizonyos vegyületei. A szükséges nitrogént rendszeren a csilei salétromtelepekről szereztek meg. De a huszadik század elején lejátszódott háborúban az akkoriban még létező Németországot teljesen körülvárták és megfosztották a robbantószerkek gyártásához szük-

séges csilei salétrom felhasználásától. A zseniális német vegyészek az addig elméletileg és kis mértékben használt levegő nitrogénjének lekötési módszereit annyira kifejlesztették, hogy a háború végére képesek voltak évente több mint ötszáz millió kilogramm nitrogént lekötni. Természetesen a háború végével minden állam nekifogott a nitrogén lekötéséhez. Békés célokat könnyű volt találni ennek a magyarázatára, mert a nitrogén szükséges a föld trágyázásánál nélkülözhetetlen anyagok előállításához is, amely szükségesség tényleg fennállott, mert a kiuzsorázott föld trágyázás nélkül éhhallállal sújtotta volna lakosait. De természetesen ez nem igényelt annyit, mint amennyire később a nitrogén lekötését fejlesztették.

Látszólagosan a légkörben foglalt nitrogén mennyisége kiaknázhatalannak tűnt és a számítások kimutatták, hogy a légkörben több mint 5 trillió kilogramm nitrogén van és ez a rettenetes tömegű mennyiség józan és körültekintő gazdálkodás mellett évezredek millióira is elegendő lett volna, de a háborús gazdálkodás odavezetett, hogy a nitrogén-szükséglet tíz évenként megduplázódott és ez hihetetlen rövid időre korlátozta a felhasználható nitrogén mennyiségét”.

(Ezt a számítást a mi kémikusaink helytelennek mondják, mert az ő vizsgálataik szerint ennek a nitrogén-mennyiségnek körülbelül a fele van meg a légkörünkben. Szerintük a nitrogénnek ilyen óriási mértékben való felhasználása lehetetlen, és ha mégis megtörtént volna, rettenetes balgaságnak és bűnnek gondolják.)

„A nitrogén lekötésének csökkentését, amit a természetes és józan felfogás diktált volna, szóba sem lehetett hozni, mivel hadiszükségletről volt szó, aminek az ellenzése a legnagyobb hazaárulás-

sal volt egyenlő. Sokan már látták is a veszedelmes helyzetet, különösen a költők és gondolkodók táborában. Még egy évszázaddal ezelőtt is többen felszóltak ellene, de a felbérelt és felizgatott tömeg mingyárt lehurrogta őket. Ha még nem voltak neves emberek, akkor lehurrogásml vagy elhallgatással ártalmatlanná tették őket, ha már híresebbek voltak, akiket nem lehetett így elintézni, akkor költői ábrándozóknak nevezték őket és csendes mosolygással tisztelték, de nem hallgattak rájuk. Az intellektüelek, akik mindjobban elvesztették a hitelüket a tömegek előtt, egy évszázad óta mindinkább visszahúzódnak az emberektől és mint ártatlan szemlélődők éledgélnek a hamis tisztelet glóriájában. A költők az elefántcsont váraikba húzódtak és a lovagkori szerelemről énekeltek és a gondolkodók az ég felé fordították a tekintetüket és hihetetlen pontossággal határozták meg egy millió évre előre a napfogyatkozásokat. S közben a föld rohant a pusztulás felé.

A nitrogénfogyasztás rohamosan növekedett és főleg a légkör nitrogénjét használták fel. A termelés óriási volt. A három nagyobbméretű és bevált megkötési mód mindegyike használatban volt és a nitrogénnel együtt az oxigént is hatalmas mértékben felhasználták, mivel az eljárásokhoz arra is szükség volt. Általában minden kilogramm nitrogénre három és félszer annyi oxigént használtak fel, dacára annak, hogy a légkörben az oxigén mennyisége csak egy negyedét teszi a nitrogén mennyiségének. Voltaképpen tehát a légkör organikus megtámadásáról volt szó.

A termelés óriási mértékben történt és a következő száz évben már ezer billió kilogrammot használtak fel a légkörből. Dacára a rettenetes meny-

nyiségnek, a légkörben semmi változás nem volt észlelhető, ellenben a fokozott gyártás és a mértéktelen pazarlás teljesen kimerítette a szénbányákat. A termelésben nem állott be fennakadás, mert az emberiségnek sikerült időközben az atójhomlás^ energiáját felhasználni. Egyelőre csak gyenge és lassú bomlásokat tudtak létrehozni, amelyeket nagyszerien tudtak felhasználni az ipari termelésben, de hadicélokra eddig még nem tudták alkalmazni és a mai világhelyzetben, azt hiszem, nem is lesz szükség rá. Véleményem szerint, ha a világ most elpusztul, az lesz az egyetlen dolog, amit a hadvezérek sajnálni fognak, hogy az atombomlás energiáját nem állíthatták a szolgálatukba.

A rettenetes mennyiségű robbantószer-gyártás minden pillanatban felborulással fenyegette az amúgy is gyenge lábon álló békét és viszont a háborús veszély még fokozottabb gyártásra kényszerítette a nemzeteket. Ezt az örült circulus vitiosust kisebb-nagyobb csetepaték, amiket akkoriban szintén nagyobb háborúknak fogtak fel, színesítették. De az első komolyabb összecsapás csak 2050 körül történt.

Felfogásom szerint mindennek Európa volt az oka. És ezt nem a harag készíti ki belőlem. Szívesen és bámulattal tekintettem mindig Európára, amely a folytonos háborúi közepette is a kultúra előharcosa tudott lenni, de kicsinyisége dacára annyi minden szépet és nagyszerűt alkotott. De minden nagysága mellett saját magát nem tudta legyőzni. Nem tudott annyira fölemelkedni, hogy megmentse magát és ezzel együtt az emberiséget. Még ma is azt tartják sokan, hogy az Egyesült Európai Államok tökéletes egyensúlyba hozta volna a világhállamokat és megtartotta volna kulturális és gazdasági vezető-

szerepét. De így éppen azért, mert nemzetei nagyok voltak, gazdasági és kulturális súlyuk minduntalan belerántotta a többi világállamot is kisdéd vitájukba. Pedig már a huszadik században is anakronizmus volt a kis nemzetek e tömkelege a kifejlődött angol, amerikai, orosz és sárga világbirodalmak mellett. De egymás iránti féltékenységük, amelyet főleg a mindig jelenlévő nacionalisták tüzeltek be a tömegekbe, nem engedte meg az egyesülésüket és ez okozta azt az összecsapást, amelynek a mostaniak mind csak folyományai, mert az államok nem tudtak egyensúlyba kerülni.

A féltékenység és a fegyverkezés óriási volt és csak egy szikra kellett, hogy kipattantsa az összecsapást. Anglia és Amerika azidőszert nem avatkoztak be a küzdelembe, amely véres, hosszú és kímeletlen volt. Európa legszebb emlékei dültek romba az óriási gránátok romboló tüze alatt; katonák, polgárok, nők és gyermekek milliói veszték el a küzdelemben. A nitrogén-lekötő telepek megsemmisítése, amelyre mindkét oldalon törekedtek, nem ment olyan egyszerűen és csak belső árulás segítségével sikerülhetett. Repülőgépekkel nem lehetett bambázní, mert a folytonosan működésben levő gyárak felett a levegő-szívó gépek olyan légforgatagot támasztottak, hogy légi úton való megközelítésük úgyszólván lehetetlen volt és egynéhány meddő kísérlet után lemondtak erről.

Azonkívül a telepek modern erődök módjára úgyszólván a föld alatt feküdtek és erős páncél és betonművekkel voltak védve. A teljes kimerülés közeledtére Oroszország avatkozott be a küzdelembe és friss csapatai és belső forradalmak segítségével nemcsak az ellenséget, hanem saját szövetségeseit is leigázta, vagy amint ők megállapították, felszabadí-

totta. A nitrogéntelepek felrobbantását csak az orosz kommunistáknak sikerült elérni, amikor a hosszú háború miatt az elégedetlenség növekedett és a propaganda sikeresnek mutatkozott. Egynehány ellenséges nitrogénlektő telep felrobbanása borzalmasan pusztító volt, dacára annak, hogy a kész robbantószerkeket naponta elszállították, mégis a készletben levő és a felhalmozott oxigén- és hidrogénkeverékek olyan explóziót okoztak, amely mérföldekre elpusztított mindent a telep körül. De sokat nem vesztek vele, mert a Szovjet minden elpusztult gyár helyébe kettőt épített.

Oroszország forradalmasította Európát és előretolta hadállásait az Atlanti-óceán mellé. Ezzel nemcsak Európa, hanem a föld sorsa is megpecsételődött. Eltekintve attól, hogy a többi kapitalista-hatalom ellenébe a kommunista világrend rémképét állította, de egy szilárd bázist rombolt össze és felborította a világ egyensúlyát. Anglia már nem bízhatott a gyarmataiban, hogy megmentik és csak egy hajszálon múlt, hogy az anyaország nem esett azonnal az új hódító karmai közé. Egyelőre azonban Oroszország nem nyújtotta ki a kezét, mert meglehetősen zilált állapotban volt. Béke azóta sem állott helyre, mert akkoriban nem volt kivel békét kötni és az új helyzetet meg kölcsönösen nem ismerték el.

Az új helyzet nagy gazdasági eltolódásokat idézett elő. Amerika teljesen kikapcsolódott a világforgalomból és csak Amerikán belül gazdálkodott. Anglia sorsa teljesen a Szovjet kezében volt, mert az anyaország túlközel feküdt Európához, semhogy védeni lehetett volna és szétszórtan levő gyarmatait nehezen tudta összetartani. Az összetartásnak egyetlen módja a teljes szabadság és önállóságok oszto-

gátásában rejlett és területén teljes szabad kezet engedett a propagandának, amely egyidőre hatásos védőfegyvernek bizonyult, míg Amerika kénytelen volt kikapcsolódni a televíziós forgalomból, mert a Szovjet, amely azelőtt a drótnélküli távirót használta fel propagandisztikus célokra, most televíziós készülékeken, amelyeket külön erre a célra épített városkákra kapcsolt rá, az azokban mutatkozó gondtalan és vidám élet képét szórta szét a világba. A légkör fogyasztása tovább folytatódott a következő évtizedekben. Egy újabb száz év alatt 2125-ig a nitrogénből 16 ezer billió kilogramot és az oxigénből 56 ezer billiót fogyasztottak és a kémikusok levegővizsgálatai kimutatták, hogy a levegőben foglalt oxigén mennyisége 6.2%-kal csökkent és a légköri nyomás egy százalékkal lett kisebb. Természetesen ezt a kis változást nem érezte meg az emberiség, bár az első jelentős intésül szolgált, mert mindenki azt remélte, hogy tovább nem mehet. De a dolgok mentek tovább. A nitrogénlektető gyárak folyton működtek. Amerika a teljes semlegesség és nemtörődomség elvére helyezkedett és gazdaságát csak Amerikára szorította és nem törődött a többi világrész ügyeivel. Egyedül Angliával rokonszenvezett, de közben állandóan oktatta, hogy minek avatkozik be az európai ügyekbe. Az amerikaiak azt hitték, hogy nekik sikerül fenntartani a teljes függetlenségüket a világ mai állásában és nem vették észre, hogy nem lehet büntetlenül elzárkózni a többi államtól, mihelyt organikus kérdésekről van szó. De aki ebben a kérdésben fel mert szólalni, azt hamarosan lehurrogták és a dolgok mentek tovább a maguk útján.

2145-ben a Szovjet ismét erősnek érezte magát és háta mögött érezvén a sárgákat, hirtelen lendü-

lettel lecsapott Angliára. A Szovjet ágyúai teljesen tönkretették az angol partokat és rémületbe ejtették a szigeteket. Mire a gyarmatok segítségre gondolhattak volna, az angol munkások hatalmukba kerítették az uralmat és csatlakoztak a Szovjethoz, hogy megmentsék a szigeteket a pusztulástól. A sárgák, akik ténylegesen nem avatkoztak be a háborúba, fellazították az ázsióikat, az „Ázsia az ázsiaiaké” jelszóval és Anglia minden erőlcödése dacára elvesztette Indiát és az ázsiai gyarmatokat. Anglia békét kért és a békeszerződés után hatalmába kerítette egész Afrikát, amely Ausztráliával együtt képezte a hajdan hatalmas birodalmat. Kanada csatlakozott a 2175-ben nagy ünneplések közzepette megalakult Pán-amerikai Federációhoz.

2185-ben a nitrogénből 128 ezer billió és az oxigénből 448 ezer billió kilogramot használtak fel. A légköri nyomás tizenegy percenttel csökkent és a levegő oxigéntartalma 16 százalékra süllyedt. Ezt a húszpercentes oxigéncsökkenést az emberiség már erősen megérezte és hamarosan felmerült a szüksége annak, hogy szabályozzák a levegő felhasználását. Jegyzékváltások indultak meg az egyes államok között. De a bizalmatlanság és féltékenység miatt, amellyel az egyes államok egymás ellen viselkedtek és amelyet a nacionalista sajtó uszítása folytatón élesztett, a jegyzékek hangja mindig ellenséges volt és így sehol sem vezetett eredményre. Valamilyen örökös félelem és bizonytalanság uralkodott az emberek lelkén és állandó pánikot teremtett. De komolyabb indítvány sehol sem merült fel a fegyverkezés és ezzel együtt a légkör felhasználása ellen. A gyárak folytonosan működtek és ha itt-ott egyik-másik felrobbant, irtózatot pusztulást hagyva maga után, azonnal új gyár építéséhez fogtak, hogy két-

ségbeesett erőlködéssel utolérhessék a többiekét. Mivel a jegyzékváltásokkal nem értek el komoly eredményt, mert senki sem gondolt őszintén a le-
szerelésre, a fenyegető oxigénhiányt olyan módon igyekeztek enyhíteni, hogy a víz elektrolízise által szabaddá tett oxigénnel pótolták az elhasznált mennyiséget. Amerika kezdte meg a levegő oxigén-
telítését, hogy lakóinak a szükségletét legalább ideiglenesen biztosítsa, de a légkör nyomásának változása miatt nem tudott komolyabb eredményt elérni. A legközelebbi tíz év alatt a levegő oxigéntartalma 7 százalékra süllyedt volna, ha a 2191-iki fokvárost egyezményel nemzetközileg nem biztosítják a megmaradt levegő tízszázalékos oxigéntartalmát. De a megcsökkent légnyomás és az oxigénhiány hatása még így is érezhető volt. Az emberiség nagy része elpusztult, mivel a szervezetük nem tudta követni a rohamosan megváltozott életfeltételeket és a szünetések száma még jobban csökkent. Az alacsonyabb légnyomás folytonos zavarokat okozott a légkörben, állandó viharokat hozott létre és a hőmérséklet fokozatosan esett. A mi vidékünkön, Kalifornia déli részében, a pompás déli-
északi virágaink és növényzetünk eltűnt és a télidőben a hó sokszor megmaradt a földön, ami azelőtt nagy ritkaság volt.

A korszak fokozatos hidegedésével és sivárságával együtt a közhangulat mindinkább elmérgesedett és a józan megbeszélések már lehetetlenek lettek.

2205-ben a légkör nyomása az eredetinek egy negyedére esett. Az oxigén arányszáma emiatt javult, de még így is rettenetes mennyiséget kellett pótolni, hogy fenntartsák a meghatározott tíz százalékot. A háború a levegőben lógott, de még senki

sem tudta, hogy milyen irányban fog a mindenki által várt összecsapás kitörni, amely, úgymond, véglegesen elintézi a háború kérdését. A következő tíz évben minden rosszabbodott és már egy trillió kilogramm nitrogént használtak fel. A hőmérséklet az egész földön átlagosan 17 C. fokot esett. Kaliforniában is átalakult az éghajlat és hosszú telek és forró nyarak uralkodtak; az északibb helyeken a hideg irtózatossá vált. A kansasi mezőkön már nem termett meg a búza-és Észak-Amerika szükségletét az argentiniai és braziliai melegebb helyekről pótolta, ami a megélhetést megdrágította és a szállítások biztonságát veszélyeztette. A születések úyszólván megállottak és a halálozási arányszám lényegesen felemelkedett. Most derült ki, hogy Amerika tartózkodó politikája nem vált be, de a megértés helyett az egész világon a bosszú tüze lángolt fel. Csak az alkalomra kellett várni és ez hamarosan megadódott.

A sárga birodalom ekkor, hogy a földet mesterségesen melegítse és a termést biztosítsa, a dagály-energiát akarta felhasználni. Ez ellen természetesen a többi államok tiltakoztak és ez jó alkalom volt a hadüzenetre. Végeredményben ez a tiltakozás nagyon hipokrata volt, mert a légkör kibrablása után semmivel sem volt jogtalanabb a föld dagály-energiájának a kihasználása, de háborús oknak nem kell logikusnak lenni.

De most nagyon különös helyzet állott elő. Amerika nem akart a kommunista Európával tartani a sárgák ellen és ezt a Szovjet kitűnő alkalomnak vette, hogy a kapitalista Amerika ellen harcoljon. A háború a három ellenfél között háromfelé folyt. A háború kiméletlen volt, de az ideális célok most is jelentkeztek. Európa a világszabadságért har-

colt a fehér és sárga kapitalisták ellen, a sárgák a föld energiáinak szabad felhasználásáért, Amerika biztossá akarta tenni a levegő oxigénjét a világ számára. Anglia gazdasági és katonai okokból Európa mellé állott és főleg ázsiai gyarmatait akarta visszaszerezni.

A sárgák indították meg a harcot. Rettenetes gyorsasággal kerítették hatalmukba Ázsia még megmaradt részeit, megtámadták Szibériát és rácsaptak Ausztráliára is. Amerika egyelőre védelmi állapotot foglalt el, mivel kezdetben közvetlen veszély nem fenyegette. De a háború folyamán a sárga flotta megjelent Csile partjain és elpusztította a megmaradt salétromföldrőket és így Amerika is kénytelen volt fokozottabb mértékben rátérni a nitrogén lekötésére. Európából rakéta-alapon felszerelt torpedókkal lőtték Amerika keleti partjait és a nagy keleti ipari központokat elpusztították. Amerika csak ekkor vett tudomást erről a találmányról, amelyet a Szovjet időközben kidolgozott. Hajóhadával megindult Európa felé, de ott az egyesült európai és angol hajóhad állta útját. A modern technika minden vívmánya szerepelt ebben az ütközetben, a ködcsináló gépektől az elektromos viharokig és az amerikai flotta minden hősiessége dacára sem tudta az ellenség vonalát áttörni. Ebben a háborúban a hajóhadnak már nem lehetett sok szerepe. Később a sárgák, egy hatalmas repülőátadást indítottak Dél-Amerika ellen és gyújtóbombáikkal felgyújtották az egész termést. Európában és Ázsiában szárazföldön folyt a harc, minden romokban hevert és a megmaradt lakosság már teljesen nomád életet élt. A kormányok minden idejüket a hadviselésnek áldozták és a nitrogéngyártás állandóan folyamatban volt.

2225-ben a légnyomás már több mint a felét elvesztette és a hőmérséklet 40 C. fokkal esett. Kaliforniában általános lett a jég és a hó.

Egyes televíziós képek Európa, Ázsia és Afrika végTegees pusztulását mutatták. A repülőgépek már nem tudtak mozogni, mert a megcsökkent sűrűségű közegben lehetetlen volt a közlekedés és képzelenség volt segítséget nyújtani. Dél-Amerika mindén részében lángban állott és az őserdők tüze lassan terjedt észak felé. Messziről piroslott az ég és a muníciós gyárak egymásután robbantak fel. Minden rend felbomlott és örület uralkodott a megmaradt tömegeken. A völgyben, ahol valamikor pálmafák és rózsák nőttek, most gyilkos gázok kavartak és a lakosság a hegyoldalakra menekült. Az eget a nitrogénoxid gőzei festették rozsdabarna színűre. A felrobbant telepök termékei megmérgezték a vizeket. Élelmiszereket csak gyilkossággal lehetett szerezni. A völgy két oldalán az emberek imádkoztak és átkozódtak. Átkozták a másik oldalon levőket, akik nem hittek az ő vallásukban, amit az ő prófétájuk hirdetett a hegyoldal lejtőin. Úgy lát-szik, a világ gyűlöletben hal meg. Körben forgatom a televíziós készülékemet, de mindenütt csak pusztulást látok. Lenn a völgyben magasabba emelkedik a nitrogénoxidok mérges gőze. Lehetetlen, hogy valaki életben maradhatott volna. A tenger felől irtó-zatos robbanás hallatszik és a vizsgáló torony is megrendül... Mindenütt láng és füst... Valami sűrű gázfelhő közeleg most a torony felé ...”

(Itt hirtelen beveződött az irat. Valószínűleg az írója is ott pusztult el és amint jól sejtette, utolsónak abból a fajtól, amely intelligens embernek nevezte magát.)

A magyarázatok csak ideiglenesek, hiszen a vita még nem zárult le. Lehet, hogy valamikor jobban megértik az írást, amely így nagyszerű dokumentuma annak a kornak. De azt az egyet sohasem fogják megérteni, hogyan követhetett el egy intelligens faj öngyilkosságot. Csak az a feltevésük maradt meg, hogy nagymérvű agyi degeneráció esete állhatott fenn, amit — sajnos — nem lehet sohasem ellenőrizni. Lehet, hogy későbbi kutatások újabb iratokat hoznak napfényre, amelyek több világosságot vetnek erre a kérdésre.

A legendahívők nem nyugodtak bele ebbe az írásba. Hamisításnak minősítették. Végeredményben igazuk volt, mert ez az írás megdöntötte volna az egész legendájukat. Ők isteni és kiválasztott lénynek (tartották az embert, akit valamilyen bűn miatt kiűztek a paradicsomból. És ez az írás nagyon alacsony színben mutatta be legendás ideáljukat. Inkább hamisításnak mondták.